

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

hálára kötelezve fogadja ezt a nép, a jogtalan, az alkotmány sáncaiból kizárt milliók.

A téglagyár házi kezelésben.

Cselédlakások az ohati földbirtokon.

A jogügyi bizottság üléséből.

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen a májusi közgyűlés tárgyainak előkészítése volt napi renden.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elfoglaltsága miatt Vargha Elemér dr. elnököt. Jelen voltak Magoss György dr. főügyész, Király Gyula tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök, Fejér Ferenc dr., Kaszanyitzky Andor, ifj. Schwarz Vilmos, Márk Endre, Lefkovits Márton dr., Bacsó Dezső dr., Szilágyi Imre, Simonffy Imre, Komlóssy Arthur, Poroszlai László, Csanak János bizottsági tagok és dr. Tóth Emil jegyző.

Az urkocsis egyesület kérvényét tárgyalta először. Az egyesület régebben kérte a várost, hogy a löversenyterre vonatkozó bérleti szerződést 1914-től kezdődőleg 20 évre, 1934-ig hosszabbítsa meg. A jog- és pénzügyi bizottság már tárgyalta egyszer a kérvényt s javasolta a szerződés meghosszabbítását 1920-ig. Az egyesület erre új kérvényt intézett a bizottsághoz, melyben kérelmét 1926-ig redukálta, amely időre képes lesz letörleszteni azt a 20,000 koronás kölcsönt, amelyet a versenyter átalakítására a kormánytól kapott. A bizottság a kellő indoklás tekintetbe vételével az újabb kérelemnek helyt adott.

A gyáriparosok kerületi hitelszövetkezeete kérte a várost, hogy lépjen be tagjai közé. A bizottság ifj. Schwarz Vilmos indítványára, rövidebb vita után javasolja, hogy két részjeggyel lépjen be a város a szövetkezeti tagok közé.

Az ohati haszonbérlok cselédlakások építésére kértek engedélyt Ötvenezer koronát ruháznának be, amelynek megtérítését

kérik a szerződés lejártá után. Az előadó javasolja, hogy a kérelmet teljesítsék az n feltételek mellett, amelyeket még 1905-ben kötött a város a bérlőkkel. A bizottság elfogadta az előadó javaslatot.

A magyar sokszorosító műipar r. t. részvényjegyzés végett kereste meg a várost A bizottság nem javasolja a részvények jegyzését.

A hajdusámsoni református egyháza nács két új iskolát akar építeni s Debrecen városától 50 ezer téglát kér az iskola építésére. Előadó nem javasolja a téglá megadását. Márk Endre 25 ezer darab téglá megadását javasolja. Magoss György dr. főügyész ellenzi a kérelem teljesítését. Egyik kérelem a másikat éri. A bizottság a 25 ezer darab téglát megadni javasolja.

Az országos közművelődési tanács felhívta a várost, hogy lépjen be tagjai sorába. A bizottság a kérelmet nem pártolja. A Biharvármegyei közmű elődési egyesület megkereste a várost, hogy lépjen be tagjai sorába 200 koronával. A bizottság a kérelem teljesítése mellett van.

Ezután áttért a bizottság a téglá- és cserépgyár vállalat külön kezeléséről szóló szabályrendelet tárgyalására. A szabályrendeletet pontról-pontra tárgyalva, részleteiben is elfogadta.

A jótékony nőegylet gyermekünnepélye.

A nőipariskola javára.

Az ünnepély programja.

Említettük már lapunkban, hogy a debreceni jótékony nőegylet május 16-án délután a vezetése alatt álló nőipariskola javára a nagyerdői sporttérben gyermekünnepélyt rendez. Városunk közönsége ismeri a nőipariskola áldásos működését. Százakra megy már azok száma, akik ebben az iskolában teljesen ingyen elsajátították a ruha, fehérnemű varrást, a hímzést, a magyar motívumú díszhímzéseket és az itt szerzett tudásukból ma maguk keresik kenyerüket.

Eppen ez okból, miután a nőipariskola a megelhetésre nyújt módot és a magyar názipar fejlesztésén dolgozik, támogatni kell kettős céljának kiszélesítésében. És midőn a nőegylet ipariskolájának javára ünnepélyt rendez, ugyanakkor a csekély belépődíj elleneben oly sokoldalú szórakozást és lelki gyönyörűséget szerez a nagy közönségnek, amely szinte páratlanul áll a mulatságok történetében. A 40 fillér belépődíjért látni fogunk gyönyörű tornaversenyt, szaz és száz gyermek közt lesz szépség verseny, fociball és fűlelabda versenyben tognak mérközni a csapatok gyermekek diablo versenyé, továbbá a felnőttek és gyermekek teniszversenye, valamint a bicikli verseny is nagyon érdekes pontjai lesznek az ünnepélynek.

A villamos tündéri fényben uszó sport térien fol lesznek állitva a lacikonyhák, melyekben fonatost és pesenyét sütnék, négy helyen ciganyzene, futyszó és ének mellett. Röviden le sem lehet írni, el sem lehet mondani azt a sok érdekes látványt, amelyeket a rendezőseg ez alkalomra összeállított és amelyekhez ha folyton csutol egy-egy otletes számot Roppant mulatságos lesz a gyermekek póznamasása és zsákbaütása, melyekben a gyoztesek csinos díjakat fognak kapni. A cukrászdában az edességek és húsitök minden fajtáját feltalálja a vendégsereg. Pompás borokról és hideg sörről a rendezőség gondoskodik.

Miután a játékversenyegekben való beosztás munkája sok időt vesz igénybe, a rendezőség tisztelettel felkéri mindazon t. szülőket, akik gyermekeiket a versenyre át-

engedik, hogy ebbeli szives elhatározásukat méltóztassanak akár írásban, akár szóval bejelenteni május 5-éig Frater Erzsébet urhölgnél, mint a rendező-bizottság elnöke nél (Kossuth utca 36. sz.)

A gyermekünnepély iránt már eddig is roppant érdeklődés mutatkozik, amin nem is csodálkozunk, mert ugyan elképzelhetünk e kedvesebb látványt, mint mikor a tavasz ragyogó pompájában, a zöld lombok között száz és száz gyermek vigkacaja hangzik szerteszt. A kicsinyek öröme átmege a felnőttekre, ami egy oly hangulatos képet teremt, amelynek emlékezete évekig megmarad lelkünkben

A rendezőbizottság mindent elkövet, hogy felejthetetlené tegye ezt a napot és már most arra kéri társadalmunk minden osztályát hogy az ünnepélyen, mely az idei tavaz legpoétikusabb ünnepélye lesz, minél nagyobb számban sziveskedjenek résztvenni.

A szultánt megfosztották a tróntól.

Abdul Hamid Kisázsiaiban ?

A százegegy ágyulövés.

A török forradalom erősen közeledik ahoz a ponthoz, hogy a szultánt detronizálják és helyébe Resad herceget ültetsek. Ma érkezett tavoratok már azt adják hírül, hogy Abdul Hamid megfosztották a tróntól, de ezek a hírek még megerősítésre szorulnak.

Mai tavorataink a konstantinápolyi forradalom eseményeiről a következőket jelentik:

Tüntetés a szultán ellen.

Konstantinápoly április 27. A mai napon 80 közlegény és 3 tiszt számára rendezett közös temetés impozáns, szultánellenes tüntetéssé fejlődött ki. A temetési menetben sok száz tiszt vett részt. A kis dombot, ahol a temetés történt, szabadság-dombnak neveztek el. A papot, aki az imát mondta, a jelenlevők félbeszakították, amidőn a császári hadsereg kifejezéseit használta. Ismételnie kellett azt a passzust és e helyett a "török hadsereg" kifejezést kellett használnia. Egy másik esetben egy mohamedán társaságra vonatkozó kifejezés miatt szakitották felbe. Enver bey őrnagy és egy másik tiszt mondták a bucsuztató beszédet. A tisztek ezt kiáltották:

— Le a szultánnal! Pusztítsátok el a szultánt! Ma estig le kell tenni! Bár csak megtörtént volna a trófosztás!

Stambulban is, sőt a portán is sokat beszéltek a trófosztásról. Még a porta hivatalnokai is azt mondták, hogy ez ma ejjelre várható. Mások azt állítják, hogy ez csak holnap, a nemzetgyűlés után történhetik meg. A szultán jövendő tartózkodási helyéül a Weyler bey és Beykos-palotákat emlegetik, amelyek az ázsiai részen vannak.

Háromszáz halott.

Konstantinápoly, apr. 27. Meinel Sefkit basa, a mindkét részről szenvedett veszteségeket háromszáz életre becsüli.

Az ostromállapot.

Konstantinápoly, április 27. Mult éjjel igen szigoruan kezelték az ostromállapotot

Végkiárulás!

A Hajdu József Piac-u. 50, szám alatti csödtőmegéből megvett áruk a mai naptól kezdve becsáron alul árusittatnak. <<<<<<<< A berendezés eladó.

A csapatok razzíát tartottak oly emberekre, kik szökni akarnak. Sok helyen házkutatás volt, a kocsikban ülő embereket kiszállították és igazolásra szólították. A kabinet viszsza-vont a lemondását és még ma minisztertanács volt. Holnap megint titkos ülés lesz. Tegnap 800 rendőrt letartóztattak.

Konstantinápoly, április 27. A katonai bíróság ítélete alapján tegnap száz embert agyonlőttek, akiknek részük volt a katonai zendülésben.

Konstantinápoly, április 27. Az elkéredést a Yildiz ellen különböző híresztelések folyton fokozzák. Így híresztelik, hogy e hó 13-án a tömeggyilkolás alkalmával a Yildiz konyhájában három tisztet darabokra vágta. Stambul utcáin este élénk mozgalom uralkodott. Niazi és Enver szabadsághősök képeit, ujonnan alakult lapokat, különkiadásokat árusítanak. Felfegyverkezett macedon katonák tömegesen láthatók az utcákon. Incidensek nem történtek.

London, április 27. Az összes lapok tudósítói dicsérik az új török csapatok viselkedését. Stambulban és Perában albán és macedon önkéntesek végzik a biztonsági szolgálatot. A katonai bíróság nem sokat törődik a megszökött és elfogott katonákkal. Minden reggel sok embert végeznek ki.

Holnap lesz a trónváltás.

Szaloni, április 27. Husszein Csahid, Mielhed, Carassó ide menekült képviselők távirati hívásra a fővárosba utaztak, hogy a nemzetgyűlésen részt vegyenek. A szultán sorsát megpecsételtnek mondják, miután a konstantinápolyi vérontás folytán semmiféle ok nem szól a szultán kiméltése mellett.

Berlin, április 27. Konstantinápolyi táviratok szerint még kétséges, vajjon a nemzetgyűlés, amelynek összetétele törvénytelen, a szultán letételét fogja-e határozni, vagy pedig kényszerű fogja-e a szultánra gyakorolni, hogy ő maga határozza el magát a lemondásra.

Berlin, április 27. A Yildiz u'olsó katonái is megadták magukat a szultán most egészen el van hagyva. A birodalom minden részéből táviratok érkeznek, amelyben a szultán letételét, vagy önkéntes lemondását követelik s így a nemzetgyűlés nem tehet egvebet. minthogy a szultán letételét és Resad efendi kalifaságát kimondja.

Konstantinápoly, április 27. Háromszáz tisztet, köztük Tahir basát kazamatákba vitték. A haditörvényszék folyton dolgozik s akik elibök kerülnek, nehezen fognak napvilágot látni. A szultán bünyösége bebizonyított dolog. Holnap már valószínűleg 101 ágyu fogja hirdetni Resad efendi trónraléptét. Abdul Hamidot a márvány-palotába fogják zárni.

Az albán trónkövetelő.

Üszküb, április 27. Krisztiniából ideérkezett hírek azt mondják, hogy Ghyka herceg albán trónkövetelő lpekben tartózkodik és onnan Debrebe akar menni. A trónkövetelőnek az a szándéka, hogy Albániában és Macedóniában felkelést támaszt és addig agitál, míg ez a két tartomány az autonómiát újból meg nem kapja.

A szultán detronizálása.

Konstantinápolyból táviratozzák déli 12 órákor: Hire jár, hogy Abdul

Hamid szultánt már elfogták és a kisázsiai partokra szállították. A hír megerősítésre vár.

Konstantinápolyból táviratozzák délután fél 3 órákor: E'dördült a 101 ágyulövés, amely Abdul Hamid detronizálását és V. Mohamed trónraléptét jelenti

Konstantinápolyból táviratozzák délután 4 órákor, hogy a detronizálást jelentő táviratok megerősítést nyertek.

Konstantinápolyból táviratozzák éjjel után két órákor. Abdul Hamid detronizálása végleg megerősítést nyert, V. Mohamed szultán elfogalta a trónt.

Mozaik-képek Debreczenből.

*

Már csak néhány napig terjed ebben a megszeretett, kedves Debreczenben való tartózkodásom. Három napra jöttem ide s már három hete itt vagyok s előre fáj a gondolat is innen, ha mindjárt a műszertetéről híres Kassára is, távoznom.

Bucszóul mozaikokat rakok össze naplóm jegyzeteiből.

*

Van itt a sok kultur-intézmények között az u. n. Uri Casino, Kossuth-utca 1. sz. 1. emeletén. Egy Casino, amely fény, pompa, izlés, berendezés, társalgó, kártyázó, cukrászda, olvasó, könyvtár és étkező, tudja a jó ég, még mi mindennel áll készen — mint egy angol Club — tagjainak.

Tele is van ez Debrecen elitejével. Képviselők, főhivatalnokok, tanárok, papok, és ami a fő, sok sok tiszt... az osztrák-magyar hadsereg színe-java jár oda.

Van egy generális titkára, egy eszes, szellemes, csókolni való, mindig mosolygó, hamis szemű, édes titkára. Irigylem, lekemből irigylem ezt a férfi-diszpéndányt akit jókedvében hozott össze a természet kegye. Nem mondhatok más találóbb jelzőt: egy salon uri bohéme. Ez a kedves eljött az en Bikában levő tárlatomra s meghívott, hogy legyek az Uri Casino vendége.

Repeső örömmel fogadtam s még aznap berendezkedtem a Casino éttermében. Lukás Juliska ellátott izazi persa, smyrna tepichkel, Vénussal és Dantéval. Virágot kaptam s Debrecen legkedvesebb vezetői jöttek a Casino éttermében rögtönzött kis műtermembe.

*

Gyülölöm a kiállításokat, ezt a vásári tolokodást, ahol finom dolgot a fényfogó lepedők, az ordító, könyök- és klikkulakodás miatt élvezni nem lehet. A szomszéd mind ellenség, tulkiabál sziohabarcs és megtévesztő nagy méreteivel.

A finom poézis nem a piacra való. Lenbach Gabr. Max ritkán állított ki s szintén gyűlölte a kiállításokat, ezt a modern ökölharcot: Legyőzui a testvért, a társat — ez csak durva idegzetnek való. A művészet a lelki szeretkezés, a lélek éldelete. A muzeumok, képtárak: kripták, temetők, hisz oda jutunk. Oh de aki még élni, szeretni vágy és tud, ne menjen temetőbe.

*

A törvényszéki bonctan ismeri a hullafertőzést — élők által — hát gusz tus dolga. Én jobb szeretem az élet... A hullá hideg, én félek tőle.

*

A szecessziót Cherbulier a lélek perverzitásának nevezi. Mikor gyengül az erő, faj alan, perverz lesz az ember. Az állat ritkán jut élvezethez, azért lehet

perverz a majom, a kutya és a disznó, meg a ló, meg a kis dalos madár.

Olvassuk csak el Brehms „Az állatok szeretezése” című művét, és Piret, a Prostitúció történetét, milyen hasonló dolgokat találunk e két könyvben.

*

De Uram Istenem, hisz én a Casinóról akartam írni. Gyönyörű egy hely. A terem izléssel, fényvel, finom komfort-tal rendezve, a falakon kézi s más művészi dolgok, nemzeti nevezetességeink is — úgy sikerült, néhány nagyon sikerült portraifja. Az olvasóban Olgvay, Bosznay, Nadler tájképek. azt hallom, én is fellesek akasztva közibük — csak esedezem: mielőbb, mert nagyon fogytán a pénzem.

A Casinóban nem látogatnak anynyian, mint a Bikában. Pedig szabad bárkinek bármikor a belépés a tárlatomra és kérem a látogatást. Adok pénzért sorsjegyet, kénet terminusra, sőt részletfizetésre is Harmadikáig itt leszek. Kérem, látogassanak, vegyenek.

Istvánffy Gyula.

A király elfogadta a kormány lemondását. Wekerle a trónörökösne!

A kibontakozás utja.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma megjelent a királynál s beadta a kormány lemondását, amit a felség elfogadott. Egyszersmind megbizta a kormányt az ügyek ideiglenes vezetésével.

Ez a mai nap eseménye, amely már sejteti a jövő politikai képét is. A kormány egyelőre ideiglenesen vezeti az ügyeket. majd később elejtve a bankügyet, az általános választójog megvalósításának hangoztatásával visszaül a helyére.

A politikai helyzetről tudósítónk a következőket táviratozza:

A valószínű kibontakozás.

A kibontakozás minden valószínűség szerint bank nélkül és általános választói jog alapján fog létre jenni. Az összes pártok kiemelték, hogy az általános választói jog elmaradása súlyos politikai hiba, amelyet reperálni kellene. Erre való tekintettel nyilván az lesz a kivezető jelszó, hogy meg kell csinálni az általános választói jogot, azután döntsön maga a nemzet. Ugy látjuk, hogy erre minden oldalon meg van a készség. Csak az a kérdés, hogy Andrassy javaslatát fogják-e megvalósítani, vagy csinálnak új elterjesztést. Ez még nincs eldöntve. A függetlenségi párt jó része új javaslatot akar, de minden attól függ, hogy Kossuth mire határozza el magát.

Popovics nyilatkozata.

Popovics Sándort, az Osztrák-Magyar bank kormányzóját tudvalevőleg élesen megrótták minapi beszédeért, amely az öálló bank ellen irányult. Egy társaságha a támadásokra vonatkozólag Popovics így nyilatkozott:

— A támadások hidegen hagynak. Csak azt mondtam, amit meggyőződésem szerint Magyarország érdekében állónak tartok. Hogy ez nem kellemes azoknak, akik jelszavakkal dolgoznak minden komoly hozzáértés nélkül, csöppet sem bánt. Ami pedig azt illeti, hogy én voltam az, aki a kartellbank eszméjét fölvettem és

annak tervezetét elkészítettem, ez igaz. De ezzel nem jöttem meggyőződésemmel el-lentébe, mert a kartellbank csak for-mailag látszik önállónak, lényegileg az a bank-közösség fenntartását jelentette volna.

Wekerle a királynál.

Bécs, április 27. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel hat óra tíz perckor titkára, dr. Bárczy István kíséretében ideérkezett. A miniszterelnök a bankgassei magyar házba hajtatott, majd a közeli Volksgartenben sétált. Nyolc órára visszatért a magyar házba és dr. Bárczy Istvánnal dolgozott, azután Vértessy Gézának, az ő Felsője személye körüli miniszterium államtitkárának jelentését fogadta. Fél tíz órakor Wekerle miniszterelnök a külügyminiszteriumba ment, ahol báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel hosszabb ideig értekezett. A miniszterelnök még ma délután szándékozik visszatérni Budapestre.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt fél tizenegy órakor Schönbrunnba hajtatott, ahol őfelsége tizenegy órakor különkihallgatáson fogadta. Ezen az audiencián a miniszterelnök benyújtotta a kabinetnek e hó 25-én kelt és valamennyi miniszter által aláírt lemondó kérvényét.

Az ideiglenes kormány.

Budapestről táviratozzák: Őfelsége a kormány lemondását elfogadta. Addig, míg a válságból megtalálják a kivezető utat, a király a jelenlegi kormányt biztatja meg a kormányzás teendőinek ideiglenes végzésével.

Wekerle tanácsára különben már a közel napokban számos kiváló politikust fog kihallgatáson fogadni őfelsége. Mindnyájoknak ki fogja kérni véleményét a válság békés elintézése iránt.

Wekerle a trónörökösnél.

Bécsből táviratozzák: Wekerle miniszterelnök Schönbrunnból egyenesen Belvedere-be hajtatott, ahol Ferenc Ferdinánd trónörökös kihallgatáson fogadta. A kihallgatás a trónörökös személyes meghívására történt és több mint két óra hosszáig tartott.

Wekerle a kihallgatás után délután 4 órakor a Magyar-házban megebedelt, aztán kocsiba ült, a pályaudvarra hajtatott és 4 óra 40 perckor Budapestre utazott.

Maradni!

A fővárosba érkezett függetlenségi képviselők legnagyobb része haza akar utazni de Justh, Holló és Batthyány arra kéri őket, hogy maradjanak Budapesten, hogy folyton résztvehessenek a kibontakozás irányításában. A képviselők nagyrésze azonban mégis haza utazik.

A hangulat.

A pártok a tegnapi konferenciák hatása alatt állanak. A kibontakozás hívei örömmel konstatálták, hogy az összes koalíciós pártok készek arra, hogy a súlyos helyzetet megoldás felé vezessék. A temperamentumosabb, a radikális elemek a függetlenségi párton azonban nagyon el vannak keseredve, különösen az alkotmánypárt ellen, amely tegnap nyíltan a közös bank mellett foglalt állást. Andrássy részéről ez nem lepott meg senkit, de fáj nekik, hogy Wekerle Sándor, akit éppen tegnap ünnepelt a parlament, szintén fenntartás nélkül

az önálló bank ellen nyilatkozott. De bár-hogy gondolkodnak is a radikálisok, a függetlenségi párt túlnyomó többsége sehogyszem gondolkodik, hanem hajlandó a párt vezéreit vakon követni mindennemű banfor-mula nélkül is.

Kavarodás a pártkörben.

Budapestről táviratozza tudósítónk késő éjszaka: A függetlenségi pártkörben ma este érdekes kavargás folyt le. Eitner, Rátkay, Holló hevesen vitatkoztak az ön-álló bank ügyéről és kijelentették, hogy ők Kossuth mellett, de ellenére is hívek ma-radnak az eszméhez.

Kossuth felháborodva felelt e beszéd közben tett kijelentésre: Én komoly ember vagyok és már háromszor nyilatkoztam ez ügyben. Szavaimmal nem szoktam játszani. Ha nem bíztok bennem itt hagyom a vezéri tisztelet és azután csinálhattok azt, ami tetszik — de gyanusítani nem engedem magamat.

Holló ezután azt kérdezi, hogy miért helyezkedett a király az önálló bankkal és így a nemzet követelésével szemben? Kossuth erélyesen felel Holló kérdésére: Tart-sátok tiszteletben a koronás király jogait, ha azt akarjátok, hogy a parlamentnek te-kintélye legyen.

A függetlenségi kabinettről szólva ki-jelenti Kossuth Ferenc, hogy az rendkívül sok nehézségbe ütköznék ez idő szerint.

A budapesti filharmonikusok Debrecenben.

Takács Mihály vendégszereplése.

Intézkedések a hangversenyre.

A vármegyeháza tanácstermében gyűlt ma egybe a zenekedvelő társaság választ-mánya, hogy részben a vége felé közeledő zenei évadot főleg azonban a május 4-iki *monstre-hangversenyt* megbeszélje. Wesz-prémy Zoltán főispán, a zenetársaság el-nöke, őszinte örömmel üdvözölte a csaknem teljes számban megjelent választmányt, — mint amely érdeklődésben látja a zenei élet biztos jövőjét.

P. Nagy Zoltán, a társaság igazgatója hálással emlékszik meg ama önzetlen fáradságról, melylyel a főispán a társulat és ezzel a zenei élet virágzását felkarolta, egy okkal többet lát ama ténykedésében, hogy hathatós közbenjárásával lehetővé tette a budapesti filharmonikusok itteni szereplését. Hogy mit jelent e magas színvonalú zenei társaság itteni szereplése, azt csak az tudja méltányolni, aki már hallotta a budapesti filharmonikusokat és ösmeri európai hírnevüket.

Ügyvezető igazgató bejelenti ezután a május 4-iki műsort, melyet a választmány nagy lelkesedéssel vett tudomásul, valamint azt is, hogy a műsor többi számaival Takács Mihály a m. kir. Operaház jeles baritonis-tája fogja betölteni, aki az első férfi énekes lesz az idei vége felé járó zenei szezonban. Jelenti továbbá P. Nagy Zoltán, hogy a terem képét Kerner István, a filharmonikusok és a magyar kir. Opera zeneigazgatójának kívánságára, meg kellett változtatni úgy, hogy a podium a Bika termének felső részére került, a tagok helysorszámai azonban ezáltal nem változtak.

Akik a zenetársaságnak nem tagjai, azok jegyeket Csáthy Ferencnél válthatnak, ülőhelyek 5, állóhelyek 2 koronáért. A fogadtatás részleteinek megbeszélése után, eszmecsere tárgyát képezte a sajtó támoga-tásának mikénti közönete.

Öngyilkosság az esküvő előtt.

Egy matróna tragédiája.

Tragikus öngyilkossági eset történt Földes községben. Egy öreg asszony, már közel 80 éves, ismeretlen okból felakasztotta magát a háza padlásán egy gerendára. A magában megszokott dolgot az teszi érdekessé, hogy éppen rajongásig szeretett unokájának az esküvője előtt egy nappal haj-totta végre az öngyilkosságot. A tragikus öngyilkosságról a következőket jelenti földesi tudósítónk:

Borzasztó módon vetett véget életének ma délután Pozsonyi Józsefné, a község egyik leggazdagabb polgárának a felesége. Pedig látszólag mindene megvolt, ami a boldogsághoz szükséges. Földi javakkal bőven megvolt áldva és felnőtt gyermekei is mindnyájan tisztességes, jómódu emberek, akiket az öregasszony nagyon szeretett.

Különösen szerette legkisebb unokáját, akinek holnap lett volna az esküvője. Az öregasszony nagyban készült az esküvőre. Rendbe hozta a háza tájkát, új ruhát csináltatott magának.

Ma délután hajtotta végre borzasztó tervét, amíg ura künn volt egyik tanyáján. Felment a padlásra és ott felakasztotta magát. Mire az ura hazajött, akkor már nem volt benne élet. Hogy miért követte el az öngyilkosságot, azt mély titok fedi, amit sirba vitt magával az öngyilkos.

Az öngyilkosságról telefonon értesítet-ték a debreceni ügyészséget. A tragikus vé-get ért öregasszony temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

Színház és Művészet.

Műsor.

Szardán, Király, bohózat. A) bérlet. Csütörtökön, F garó házassága, vigjáték. Vizvári Mariska fellépte. P nte en, Kaméliás hölgy, dráma. C) bérlet. Vizvári Mariska fellépte. Szombaton, Vájlunk el, vigjáték. A) bérlet. Vizvári Mariska fellépte. Vasárnap, Atalanta, operett.

Zilahy Gyula aradi jubileuma. Az „Aradi Közlöny” mai száma írja: Az aradi színház volt és a debreceni színház jelenlegi igazgatója, színészkedésének huszonöt éves jubileumát érte meg az idén és a debreceni ünnepeltetés után eljött Aradra is, ahol sok szimpatia várta a jubiláns művészt. Molnár Ferenc immár világhírű darabjának, *Az ördög*-nek címszerepében láttuk viszont Zilahyt. A közönség leikes ovációja bizonyította Zilahy aradi népszerűségét, ami nem szólt azonban ma bemutatott alakításának. Az ördög szerepe nem Zilahy egyéniségének való és sokkal szívesebben láttuk volna talentumának megfelelőbb szerepben, mely aztán alkalmat adott volna a művészete mellett való tünt tésre is. Zilahy rokonszenves egyénisége így is meleg fogadtatásban részesült és a feladott koszoruk és ajándékok maradó emléke lesz Zilahy aradi jubilatásának. A többi szereplő a régóta produkálta. A közönség az orkesztert is meg-töltötte a kedves vendég tiszteletére.

HIREK

— **A munkáskertek ellenségei.** Csak nemrégben valósult meg Debrecenben az az óriási horderejű intézmény, amelynek kiszámíthatatlan a szociális hatása: már is vannak ellenségei, még pedig, úgy látszik — nagy számmal. Eddig mintegy 300 család bérelt ki munkáskertet. A kertek ünnepi megnyitása május elsején fog megtörténni Debrecen büszke lehet arra, hogy innen indult ki először a munkáskertek eszméje. A közhasznú munkáskertek egyesülete azonban súlyos panaszszal járult az illetékes hatóságokhoz. Lelketlen, brutális emberek nem értik, sőt félreértik a kertek magasztos hivatását. Folytonosan rongálják a lakóházakat, ellopják körükből, ami csak ellopható, a kerítéseket letördelik, egyszóval mindenben károkat csinálnak, csupa rosszakaratból. Az egyesület vezetősége most megkereste az ügyben a csendőrséget, illetve a mezőrendőrséget, hogy akadályozza meg a brutális és tudatlan emberek rosszakaratu vandalizmusát.

— **Bécs a magyar kormánylemondásáról.** A bécsi lapok kivétel nélkül behatárolt foglalkoznak a magyar kormány lemondásával. Lueger lapjai persze a legnagyobb örömmel konstatálják a kormány vereségét, amelyet annak tulajdonítanak, hogy rejtve tartották a paktumban foglalt kötelezettségek teljesítésétől. Az „einmarschieren“ lozungjai és a felekezeti gyűléseiben a magyarországi néppárt elvtársai a kormány lemondásában a „judeo magyaren“ teljes kudarcát látják. A komolyabb lapok biznak Wekerle ügyességében és azt tartják, hogy egy radikális választói jog megalkotásával a hatalmat újra biztosíthatják a néprétegeket visszatérleheteti az in integrum restituióhoz.

— **A cári család nyaralása.** Pétervárról táviratozzák: A cári család május közepén tengeri utra kél, mely őszig fogn tartani. Valószínű, hogy az utazás a földközi tengerre is kifog terjedni.

— **A debreceni villamos vasut.** A kis vasutnak villamosos való átalakítása ügyében a jog- és pénzügyi bizottság egy szűkebb körű bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy jusson egyezsége a helyi vasut megbizottáival. Az első értekezlet ma délelőtt 10 órára tüzték ki, de mivel a helyi vasut megbizottai nem jelenhettek meg, az értekezletet május hó 4 re elhalasztották.

— **Mikszáth jubileuma.** Aradról jelentik: A Kölcsey-egyesület szombati ülésén Szöllösy István titkár indítványára kimondták, hogy Mikszáth alapítványt tesznek, amelyből évenként háromszáz koronával segélyeznek egy aradi író szepirodalmi műve kiadásában. A legnagyobb forgalmu aradmegei könyvtárat évenként Mikszáth műveinek gyűteményével ajándékozzák meg, összesel pedig egyik fölolvásó ülésüket Mikszáth irodalmi működésének méltatására szentelik. A budapesti Mikszáth-ünnepen az egyesület két taggal képviselteti magát.

— **A debreceni lakáskérdésről.** Pavlovits Károly jeles debreceni mérnök a Magyar mérnök- és építész egyesület debreceni osztályának március 25-én volt ülésén szakaszerű és nagyhatású felolvasást tartott a debreceni lakáskérdésről. Pavlovits felolvasása most nyomtatásban megjelent. Az érdeklődők a Mérnök-egyesületnél megszerezhetik a rendkívül érdekes munkát.

— **Fordulat a mátészalkai drámában.** Pár héttel ezelőtt megírtuk, hogy Mátészalkán Bordás kéményseprőt

meggyilkolták és ez halálos ágyán Sovány Dezső aljárásbíró, a haragosát jelölte meg gyilkosának. Mint most Mátészalkáról táviratozzák, ez ügyben Mátészalkán tegnap Morvai bíró elnöklésével kiszállt a törvényszék, hogy mindazokat kihallgassa, kik a legcsekélyebb adatot is tudják az esetről. Mindinkább nyilvánvaló lesz, hogy egy harmadik személy, felhasználván a bíró és a kéményseprő közt lefolyt incidenst, okozta a kéményseprő halálát. A törvényszék megidézte a terhelt Sovány bíró is, aki folyton ártatlanságát hangoztatja. A tanuk vallomásai Sovány bíró illetőleg nagyon ellentmondók.

— **Az iparművészeti kiállításon** díjat nyertek közül tévedésből kimaradt Varga József debreceni butorkereskedő, aki állami ezüstérmét nyert.

— **Kánikula.** Soha nem volt talán az embereknek igazuk, de most meg kell hajolni előttük, ha felsóhajtának: millen idő, millen idő! Ha ugyan még tudnak sóhajtani, vagy egyáltalán ki tudják nyitni a szájukat, a jó öreg ragadós debreceni portól. Alighogy legyürtük a rettenetes hosszú féléves telet, vártuk az üdítő tavaszt. No és mi történt? A tavaszról csak az ibolyát láttuk, sőt már a június meg a július is elmúlt és beleestünk a lehető legkánikulább kánikulába. Ma délelben például *harmic és fél fok* volt a meleg, azaz a forróság. És most higgyünk a természetudós bácsiknak, akik azt mondják nekünk, hogy: natura non fecit saltus!

— **Uj vasuti megálló a debreceni határban.** A következő sorok közlésére kértünk fel: A debrecen-vámospércsi vasuti vonalon a 6-ik sz. űrháznál a nagymélt. magyar királyi keresk. miniszter ur, közgazdasági indokokból még a mult évben vasuti megállót engedélyezett. Az engedély megadásában az érdem Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságát és a debreceni ipar és kereskedelmi kamarát illeti, amely hatóságok Debrecen város piaci kereskedelmének és a fogyasztó közönségnek érdekében pártoló felterjesztéseikkel hathatósan elősegítették ezt az ügyet. Az új megálló körüli kisbirtokosok érdekei tagadhatlanul szintén előmozdítva lettek ezzel az intézkedéssel, akik ugyanezért kötelességüknek ösmerik, hogy nyilvánosan is hálás köszönetmondjanak a nevezett hatóságoknak, valamint nagyságos Uhlarik Béla üzletvezető urnak is, aki soron kívül intézkedett, hogy az engedélyezett vonatok már a f. évi május 1-től kezdve megálljanak a fenti űrháznál, melynek ezen naptól kezdve Debrecen-Kondoros lesz a hivatalos neve. A hirdetmény szerint naponként hat vonat, országos vásárok alkalmával pedig hét vonat áll meg ezen az állomáson. Az utazó közönségnek egyelőre csak a vonaton kell jegyet váltani a vonatot kísérő személyzetnél. — *Az érdekeltek kis i. tokosok.*

— **Conried meghalt.** Bécsből táviratozzák: Conried a newyorki Metropolitan Opera House igazgatója ma reggel meghalt. Holttestét Amerikába viszik.

— **Egy zenetanár öngyilkossági kísérlete.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Dunaparton, a Szilágyi Dezső-téren tegnap este az ottani hajósok észrevettek egy öreg urat, aki nagyon izgatottan viselkedett. Nem volt egyedül és a megfigyelő hajósok úgy vették észre, hogy az öreg ur a kisérőjét a Dunába akarja lökni. A halászköz megakadályozták ebben, rendőrnek adták át, aki a kisérőjében levő személylyel együtt, bekísérte a főkapitányságra. Ott kiderült az, hogy az öreg ur nem akarta kisérőjét megölni, ellenkezőleg, ez őt az öngyilkosságban

meg akarta akadályozni. Az öreg ur, a magyar zenevilág egyik legismertebb tekintélye, Szabó Xavér Ferenc, zeneakadémiai tanár, zeneíró és zeneszerző. Elmondotta, hogy az elkeseredésből származott nála az öngyilkosság gondolata. Az utóbbi időben mellőzik őt és műveit, nemcsak újabb, de régiebb szerzeményeit sehol elő nem adják és különösen az bántotta, hogy a filharmonikusok teljesen mellőzik. Szabó 62 éves és az Országos magyar zeneakadémián még most is a zeneelméletet oktatja. Van neki egy fia, aki az Opera zenekarában működik. Szabót a rendőrségen megnyugtatták, mire eltávozott azzal az ígérettel, hogy nem tesz kárt magában.

— **Sötét bűn.** Aradról jelentik: Kládova községben Moldován Györgyné hirtelen meghalt. Az orvosok megállapították, hogy tiltott operáció áldozata. A szülésznő ellen vizsgálatot indítottak. Hasonló üzelmekért többen feljelentést tettek ellene.

— **Betörés Kabán.** Érzékenyen károsította meg Gara Ambrus kabai gazdaembert egy ottani csavargó. Tegnap éjszaka behatolt a gazdálkodó lakásába és onnan mintegy 55 korona értékű ingóságot és 35 korona készpénzt vitt el. A betörő az ablakon keresztül hatolt be oly módon, hogy az ablakrácsokat leráspolyozta. A kabai csendőrség hamarosan eleszte a tettest, Antal Károly ottani csavargó személyében, akit már át is adtak a debreceni ügyészségnek.

— **Vasat lopott.** Vasat lopott valami ismeretlen tettes Barca Lajos körműves Bethlen utca 40. sz. alatti építkezéséből. Mintegy 50 kg. vasat cipelt el egy éjszaka. A rendőrség megindította az eljárást az ismeretlen tolvaj ellen, aki ugyancsak kitért magáért, hogy ilyen nagymennyiségű vasat olyan könnyedén elcipelt — valószínűleg jó messzire.

— **Feltört lakás.** Nagy betörést követett el az éjjel valami ismeretlen, de mindenestre notórius betörő, Palotai Berrát cigányzenész. Eötvös-utca 86. szám alatti lakásán. Éjnek idején hatolt a betörő a szobába, mikor már mindenki aludt. Nagy ügyességgel feszítette fel a vaspántos szerényt és onnan mintegy 100 korona értékű készpénzt és értéktárgyat emelt el. Mindezt oly ügyesen végezte, hogy a szobában alvók mit sem vettek észre. A rendőrség nyomoz az ismeretlen betörő után.

— **Tűzek a vidéken.** Vámospércsről jelentik, hogy ott ma délelőtt 11 órakor Berkus Imre gazdálkodónak az udvaron lévő szalmakazalja ismeretlen okból felgyuladt. A kár több száz korona. — Szoboszlóról is hasonló esetet jelent tudósítónk. Egy vigyázatlan gyermek cigarettájától kigyuladt a Váci Ferenc gazdálkodó nádfedeles háza. A nagy szélvész miatt a község lakosságának farsztó munkájába került a tűz eloltása. Félős volt, hogy az egész falu leég. Szerencsére nagyobb katasztrófa nem történt. A kár mindössze egy pár száz korona.

— **Halál az országuton.** Bihar-nagybajomból jelentik: Gál Márton itteni lakos épületfákat szállított két társával és a megbokrosodott lovak elragadták a rakott szekeret. A gerendákkal teli szekér hirtelen fel is borult és Gál Mártont maga alá temette. Két társa szerencsésen esett és semmi bajuk sem lett, míg Gál Márton a szekér alatt lelte halálát. A szerencsétlen ember pusztulását felesége és öt gyermeke gyászolja.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Özv. Ökrös Istvánné ref. 69 éves, Gombos Miklósné ref. 33 éves, Szabó Krisztina r. kath. nyugalmazott színésznő 86 éves.

Szerencsétlenség. Mátészalkáról jelentik, hogy Zeisberger Leopold színérváraljai fakereskedő fát szállított az erdőről. A fával rakott szekéren ült 13 éves fia, ki egy zökkenőnél oly szerencsétlenül esett le a szekérről, hogy a kerekek alá került és testét teljesen kettészelték.

Halálozás. Mély fájdalomtól meg'ört szívvel tudatjuk a feljthetetlen jó apa, nagyapa és áldott emlékü rokon néhai Róth Jakabnak r. hó 26 án este 6 órakor életének 79-ik évében rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejthetetlen halottunk földi részei f. hó 28-án délután 3 órakor fognak Magos-utca 23-ik számú házunktól az ág. evang. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent Anna-utca temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztviselőkre telre rokonainkat, ösmérőseinket és a n. é. közönséget szomordó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909. április 27. Béke poraira! Bántos gyermekei: Róth Mária férjével Wágner Gyulával és gyermekeik, A Róth József legszűkebb rokonok nejei: Wittek Gizellával és gyermekeik Unokái: Wágner Ella, Gyula, Mariska, Laci, Pista, Margit, Józsi és Annuska. Róth Oszkár, Arthur és Margitka. Számos közeli és távoli rokonok revében is. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi.

Öngyilkos vőlegény. Pápáról jelentik: Gonda Ferenc, az állami tanítóképző fiatal tanára szívenlőtte és fölakasztotta magát. A városban nagy részvéttel tárgyalják a tragikus esetet, mely egy szépen indult karriérnek vetett véget. Gonda Ferenc vőlegény volt, mindenki boldog embernek tartotta. Az öngyilkosságát megelőző este még menyasszonyával, Kis Jolánnal, Kiss József biztosító intézeti pénztáros leányával vacsorázott. Jókedvű volt, amikor éjféltkor elváltak és néhány órával később már halálra szánta magát. Fölment a tanító-képző második emeletén lévő lakására, hurkot kötött a nyakára és egyben szíven lőtte magát. A szerencsétlen fiatal embert most neveztek volna ki rendes tanárnak. Azt hiszik, hogy súlyos idegbaja kergette a halálba.

A Néptakarékpénztár m. sz. helyisége a mai napra Piac-utca 75. szám alá helyezte át.

Villamossággal dolgozó pénzhamisítók. Zomborból jelentik: Az óbecsei csendőrség tegnap a tanyák között egy pénzhamisító bandának jött a nyomára, mely egész Bácskát elárasztotta hamispénzzel és amely banda egész új módon, villamos erő felhasználásával gyártotta a hamis arany- és ezüstpénzeket. A banda feje Knezits Milán csurogi vadőr, kinek lakásán meg is találták a pénzgyártó villamos készüléket. Knezits kihallgatásakor beismerte a hamisítást és megvallotta, hogy Tatits Brankó, a karlócai patriarcha pincemestere tanította erre, ki már két évvel ezelőtt is gyártott arany husz- és tizkoronásokat. Ta títstot leartóztatták.

Kugler (Gerbeaud) cukorkák főraktára Koztek Gézáuál.

Májusi költőzködés előtt felesleges könyveit jó árban megveszi Acél Anti quáriuma Piac-u. 24. Telefon 585.

Költőzködőknek villanyesegő be rendezéseket, javításokat és évi karbantartását, valamint villanyeszközök átszerelését a legutányosabbban eszközöi Földes Sándor elektrotechnikai vállalata, Piac-u. 26. Nagytűfű udvar. Telefon 210.

Törvénykezés.

A Biedermann cég csődje.

Kilenc esztendő után a debreczeni kir. törvényszék ma kezdte meg a Biedermann-féle posztóáru cég hamis bukási ügyének a tárgyalását.

A tárgyaláson Oláh Miklós elnökölt. A vádhatóságot Tóby Mihály dr. kir. ügyész képviselte, Biedermann Józsefet Freund Jenő dr. ügyvéd védi.

Még emlékezetes az a szenzációs bukkás, amely Debreczenben 1901. évben történt. Biedermann József posztóáru nagykereskedő cég, amely 40 év óta állott fenn, csődbe jutott. Az egykor dúsgazdag család teljesen tönkrement. Piac-utcai palotáját még most is Biedermann háznak nevezik, bár azt a csődtömeg eladásakor más vette meg.

Az ügy oly szövevényes volt hogy esztendők kellettek, amíg végre oda jutott, hogy a főtárgyalás megtartassék. Alkalmasint a tárgyalás nagyon hosszú ideig fog tartani, mert igen sok tanut és szakértőt kell a törvényszéknek kihallgatni.

A mai tárgyalás délelőttje Biedermann József kihallgatásával telt el. A hatalmas anyagra általánosságban adott felvilágosításokat. Előadta fizetésképtelenségének előzményeit, az egyezkedési tárgyalásokat és azok sikertelenségét.

A tárgyalás délután is tart.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest. 1909. április 26.

Készlet	10 el drágább
1909. októberi buza	11 89-90
1908. májusi buza	14 40-41
1909. áprilisi buza	14 40-41
májusi rozs	---
1909. októberi rozs	9 37-38
1909. áprilisi rozs	9 70-71
októberi zab	7 79-80
1908. májusi zab	---
1909. áprilisi zab	8 85-86
1900. májusi tengeri	7 52-53

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(36) Irta: **Vértesi Arnold.**

Eszter már egy idő óta megszokta hogy minden dolgot közölt Pálival, nem mintha a gyermektől tanácsot akart volna kérni, hiszen nevelésesnek tartotta volna ezt, hanem elhagyottságában, egyedüliségében ez a fiú volt az egyetlen lény, kivel szándékait, terveit, gondolatait közölhette.

Lassankint, a nélkül, hogy észrevenné Eszter, minden házi és családi ügybe beavatta a fiut, csak szívének buját, panasza titkolni el előtte. Mintha azt lehetett volna titkolni! Az okos gyermek jól tudta, miért betegeskedik anyja, miért szomorú; nem kérdezte s ballgatott róla mindig.

Mikor januárban megkapta Eszter az utolsó levelet férjétől, e levél hűgő hangja összeszorította szívét s könyekre fakadt. Nem volt képes nyugalmat színléni e perczen.

Pali mellette állt s komoran vonta össze szemöldökeit.

— Mit ír a papa?

— Jól mu'at s reméli, hogy mi is jó mulatunk, — szölt elkeseredve Eszter. — Olvasd itt a levél.

A gyermek csendesen átvette a levelet, egyetlen szó megjegyzés nélkül végigolvasta, aztán letette az asztalra.

A sokáig elfojtott fájdalom hevesen ki tört Eszternél.

— Édes fiam, — szölt zokogva, édes kedves fiam, atyád jól mulat!

— Ne sirj anyám, — szölt a fiú komoran. — Minket nem nevez többé fiának; miért sirsz?

E naptól fogva nagyon is észrevehetőleg kezdet sápadni, hervadni Eszter.

A tavasz nem hozott számára felüdülést. A mint a lanyha időben meglehetősen, órák hosszáig oda lent időzött a kertben. Egyedül ment mindig, magányosan. Pali néha vele akart menni; nem fogadta el kíséretét. (Folytatjuk.)

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A városi vízvezetési csatornázás ügyével kapcsolatban személyemnek tendenciósan rosszhiszemű meghurcoltatása jutott fülembe.

Utána járva a dolognak, megtudtam, hogy némely emberek nem riadnak vissza oly híreket terjeszteni rólam, mintha én a Fried és Adorján cég érdekében és megbízásából megvesztegetéseket kíséreltem volna meg és hogy Balogh István városi bizottsági tagnak, — ki egyike a közgyűlési határozat ellen beadott felebbezés aláíróinak — 7000 koronát ajánlottam volna fel, ha a felebbezés visszavonását maga részéről is aláírja.

Akik az én személyemet és a városi közügyek irányítását célzó szerény és őszintén munkálkodásomat ismerik, azok előtt szükségtelen az ilyen alaptalan és aljas rágalmak ellen védekezni. Azonban a nagyközönség, ki előtt a valódi tényállás ismeretlen, könnyen félremagyarázhatná hallgatásomat s ezért vagyok kénytelen a jelen módot felhasználva köztudomásra hozni a valódi tényállást:

A város érdekeit szemelőtt tartó polgárok örömmel fogadták a közgyűlés ama határozatát, hogy a vízvezetési csatornázás kezdetét veszi s már meg is bizott egy cég a csatornázás munkálatainak megkezdésével. Annál meglepőbb volt néhány polgárnak az az eljárása, hogy a közgyűlési határozatot felebbezéssel támadták meg.

Nyugodt lélekkel állítom, hogy minden érdek nélkül hangoztattam a csatornázás megkezdésének sürgős voltát, s nem csináltam titkot belőle, hogy a felebbezést aláírókat minden áron igyekeztem a felebbezés visszavonására rábírni. Mikor pedig azt láttam, hogy az aláírók Balogh István kivételével hajlandók is erre, egy kisebb társaságban azt a kijelentést tettem, hogy szívesen adnék 2000 koronát jótékony célra, ha valaki Balogh Istvánt is rábírná a felebbezés visszavonására. — Sőt midőn kételkedők eme elhatározásomban, megbíztam Kovács János hentest, ki jelen volt a társaságban, hogy ezt adja tudtára Balogh Istvánnak s ha az hajlandó a felebbezés visszavonására, ugy az általa megjelölendő jótékony célra azonnal lefizetem a 2000 koronát. E kijelentésemnek tanui voltak dr. Berger Andor ügyvéd és Kovács János hentes urak.

Ez a rövid tényállás, s mindaz, amit ezen felül hozzáfűztek, légből kapott valótlanosság s amennyiben személyem meghurcoltatását célozza a legaljasabb rágalom s kötelességemnek tartom a rágalmazók személyét kikutatva ellenük a büntető feljelentést megtenni.

Tisztelettel:

Hauer Bertalan.

Hauer Bertalan urnak fenti nyilatkozatára vonatkozólag kijelentem, hogy az a valódi tényállást tartalmazza.

Kovács János.

* E rovatban közlöttékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Rettegott öldöklő anyja

a gyermekkorok: a hányás, hasmenés, bélhurut, de csak ott pusztíthat, ahol a „Kufeké”-t nem használják még. A „Kufeké” az egyetlen helyes táplálék az egészséges és a gyomor-bélbajos gyermekeknek, amely megakadályozza az emésztési zavarokat.

Selyem és csipke blousok
4 és 6 frt.

Pongyolák mosó remek színekben
4 frt.

HALMÁGYI divatáruházában.

Szakképzett irodai munkásokat:
mérlegképes könyvvezetőket, gyorsírókat, gyönyörű írású levelezőket, gyors számolókat lelkiismeretesen kiképez, előkelő cégeknek ajánl

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli szaktanfolyama fel-
nőttek számára. Kezdeté május 3
B. íratás naponta 10-12-ig (József kir. hg. utca
42. sz. udvarkerti lakás.) Tandíj 60 korona,

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint
berendezett mentőszekrények, kötsze-
rek, deszinficiálószeres Creolin, Car-
bol, mindennemű állatgyógyászati
cikkék és műszerek. Sertés és marha
tápporok és Fluidok nagy raktára,
ugyszintén nagy választék mindenféle gummiárk-
ban, sörvértőkben, valamint fényképezéshoz szük-
séges vegyszerekben.

Bámulatos!

4 pár czipő kor. 7.

Több nagy gyár megakadása által megbizat-
tam 5600 pár czipőt mélyen az előállítás áron
alól eladni, ezért szállítok bárkinek **4 pár
czipőt, bőr 7 kor.-ért 2 pár férfi és 2
pár női fűzős czipő** barna vagy fekete, nagy-
ság szám szerint, kapható utánvétellel.

L. Amubel, Krakau 33. sz.

Csere megengedve vagy pénz vissza, hogy minden ri-
ziko kizárassék.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Meglepő szép tavaszi ajándékok
érkeztek

Női divatkelmékben, — Volle

Delaine selyem szövetek, —

ruha vásznakban.

Óriási választék

napernyőkben.

Eladó butorok.

Halálozás és elköltözés miatt több-
féle jókarban lévő butorok azonnal
eladók **Sziv-utca 15. sz. a.**

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák,
harisnyák, keztük, női és gyermek kö-
tények, gallérok, nyaktendők, csipkék
szallagok, Női, férfi, és gyermek
fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Szép a hajusz

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Elismert legjobb külön-
legesség a hajusz nő-
vosztására és ápolására,
mely meg nem avasodó
zsirmentes növényi bal-
zsamos anyagokból ké-
szül.

Védjegy.

Hatása gyors és biztos.
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak
3 doboz küldetik 2 korona
15 fillér bérmentve utánvétellel.

Egyedült készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszarva” gyógyszerár.

Telefon 496.

Telefon 496.

A Harmat Crème

arozsáplító és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt
sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő
alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot,
pattanást, bőrtájkát (mitessen) bőrbajokat. Ki-
simítja a ránczosodni kezdő arcbőrt s azt
fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer
a szél és a nap befolyása ellen az arczra.
Nem zsíros tehát nappal is használható Ha-
tása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár.

Mihalovits Jenő gyógyszerár.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Költözők figyelmébe!

Villanycsengők, telefonok, villámhá-
rítók berendezését, javítását, évi jó-
karbantartását, úgy helyben, mint
vidéken, legjobb anyaggal jóállás
mellett olcsón eszközöl

Földvári L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és vállalat

Kossuth-utca 1. sz.

Telefon 168. szám.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi tele-
fonok berendezését és évi kezelé-
sét és minden e szakba vágó leg-
komplikáltabb munkát úgy helyben
mint vidéken a legolcsóbban és
szakszerűen — több évi jóállás
mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytrattik udvar

Minden irányba égs Wolfraam-lám-
pák, ivlámpezének, csillárok, izzó-
lámpák nagy választéka a legol-
csóbb árban. [Kö]csön ivlámpek
havi 3 korona díjért.

Telefon 210.

Telefon 210.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Sok pénzt takaríthat meg mindenki
aki a t. v. a. z. i. és i. y. r. i. c. o. s. t. u. m. p. o. n. g. y. o. l. a.
b. o. u. s. e. k. e. l. m. e. b. o. z. z. a. v. a. l. ó. b. é. l. é. s. á. r. u. c. s. i. p. k. e.
s. e. l. y. e. m. t. r. e. s. s. e. s. u. j. t. á. s. é. s. m. i. n. d. e. m. á. s. d. i. s. z. e. k.
b. e. n. s. z. ú. k. s. é. g. l. é. t. é. t. n. a. l. u. k. s. z. e. r. z. i. b. e.

Óriási választékban van raktáron!

120 cm. Gyönyörű ruha kelmék 59 kr.-tól
120 " Blouse pongyola 49 " "
120 " Remek angol czipő kelmé 1.25 " "
120 " Lüszték minden színben 55 " "
140 " Cosz úm kelmé " 150 " "
140 " D.v. angol lüszték erak 2.- " "

Blouse, pongyola és ruha selymek.

M ssaline 1.10, Taft 1.25, Lusien 78,
Pongies 75, Duchesse 75 kr. Remek
szép angol ruha vásznak minden szín-
ben 66 kr.-tól óriási választék, Zephirek,
Delainok, jó mosó kretonokban. Remek
Antuka és más színes és fekete ernyök-
ben. Fegyhazi gyermek harisnyák, ele-
gáns női harisnyák, himzett ajouros és
sima flór nagy választékban.

Saját készítésű paplanok.

Tömérdek maradék féláron.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Batthány-u. sarok a szin-
házzal szemben.

Legbiztosabb széplítőszer a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Széplít, fiatalít! Leghíresebb szer szeplő,
májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztá-
talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá-
való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás áru.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
és külföldi gyógyszer különlegességeknek
pipere cikkeknél és hasonlított gyógy-
szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarva” gyógyszerár.

Telefon sz. 496.

Telefon sz. 496.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

1909/1 1-2 old.
Viepesutobol

8

585—1909. v. k. szám.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásánál tessék választványt csatolni.

Eladók: Jókaban levő varrógép, mangorló gép, fűző és álló petroleum lámpák, vázák, Nippek, képek, kőrsfa fehérnemű szekrények és egy kőrsfa asztal Sziv-utca 15.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi fru öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy e próbá bevéssérlést eszközöljön. Tisztelt Kaiser Salamon.

Eladók: Nagy ebédlő kredenz, valódi smyrna diván 2 fotellel, dísz plüsch Fotel, 2 dísz szalon széke, Nippes dísz szekrény, tükör, könyvszekrény, egy ebédlő asztal 6 székek, Sziv-utca 15

Költöztetések alkalmával elő forduló villa mosó csempék áthelyezését valamint ujonnan való berendezését elvállalom olcsón és pontosan Geller Hatvani u. 8.

Eladók valódi smyrna és keleti szőnyegek és fényképező gép Tóth Béláné örökösénél Sziv-utca 15.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Halva utca 7. szám alatti üzlethelyiségem azonnal kiadó és a berendezés jutanyos árban eladó Pollák Zsigmond.

Eladó 8 szoba, előszoba május 1-re Bethlen utca 25.

40 hektoliter ujléti Rizling bor van eladó Molnár Mihály Ujléta

Eladó ezimbatom, pedálos, Schunda fele. Tóth Béláné örökösénél, Sziv-utca 15.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:
"Kip-kop" 08 "Riz" 14
"Tiszti" 10 "Parafis" 14
"Delibab" 12 "Arany" 20
"Kulibri", különlegesség 16 kr.

Kapható HARMATHY szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debrecen füvészkert u. 14.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3203/4 1908. számú végzése folytán közhírre tétetk, miszerint Hűvös Jakab részére debreczeni lakostól a fizetett összeg betudásával 200 kor. 58 fill. tőke, ennek 1908. évi április hó 1 napjától számítandó 5% kamattal és az eddig összesen 67 kor. 70 fill. perkölttség erejéig 1908. évi szeptember hó 1-én bíróság lefoglalt és 2012 korona 50 fillérra becsült butorokból álló ingóságok **1909. évi május hó 5-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és József kir. h.-utca 20 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén lecsárhoa a'ul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielgi észre jogsított végrehajatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi április hó 1-én

Oláh Géza bírói kiküldött.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi bor párlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből.
BARCOLA.
Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben

A legrsőbb és legegészségesebb gyógyhely.
Konyári Sóstó gyógyfürdő. Csodálatos szép és kellemes fekvés.
Fürdőidény május 2-től szeptember végéig
A fürdő hirneves orvos felügyelete alatt áll.
Kiváló gyógyhatásu reuma, köszvény, csusz, és mindenféle bőrbántalmaknál. — Ide-bajoknál hidegvíz gyógy. m. d.
Debreczenből társas kocsiközlekedés oda és vissza 4 személyig 8 K. 5-6 személy 10 K. Vasuton Debreczenből d. e 9 ra 30 percz Hosszupályiig, hol társaskocsink rendelkezésre áll. Egy személy 50 fill. Bővebb felvilágosítást ad **Rácz József** Debreczen, Szalki-utca 7.
Tisztelt el A Konyári Sóstó fűdő ny tulajdonosai

Leghíresebb angol és német gyártmányu
kerékpárok
mindenféle kerékpár-alkatrészek
tuhalmazott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kaphatók.
Külön nagy javító műhely
kerékpárok és varrógépek részére.
Legszolidabb kiszolgálás.
GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára — ezelőtt Schweitzer Testvérek Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Csak e hó végéig tart még a végeladás az Ernyőgyárban
Piacz-utca 28.
miért is a még meglevő készlet minden árban eladatik.
Viszont elárusítóknak nagy árendemény.
Az üvegszekrények üzleti berendezés olcsón eladó.
MERKLER SOMA, Piacz-utca 28.

Értesítés. A Monoszterly és Kozmik Pesti nagy cég csődtömegéből vett áruk megérkeztek u. m. sima és blouse selymek, kosztüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek és minden itt fel nem sorolt cikkek olcsó szabott árak mellett kaphatók
Uj. Klein Ignácznál
Piacz-utca, Kistemplommal szemben.
Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.